

Τα αποτελέσματα των πολλαπλών καλπών της 26ης Μάη 2019 έφεραν πάλι στο προσκήνιο το επιχείρημα της μη απήχησης των θέσεων του ΚΚΕ και κυρίως της εναλλακτικής πρότασης εξουσίας που αυτό προβάλλει. Το ίδιο είχε συμβεί και μετά τα αποτελέσματα των βουλευτικών εκλογών της 20^{ης} Σεπτεμβρίου 2015. Ένα σκέλος της γκρίνιας είναι κακοπροαίρετο και κακόβουλο, με την έννοια ότι οι φορείς του δεν θα ήθελαν καθόλου να είναι αλλιώς τα πράγματα και φυσικά δεν ψήφισαν και οι ίδιοι ΚΚΕ. Με αυτήν την έννοια, σε αυτούς που φωνάζουν για την απήχηση του ΚΚΕ όντας οι ίδιοι στην απέναντι όχθη, εχθροί του λαού και της εργατικής τάξης, η καλύτερη απάντηση είναι η ειρωνεία: «αν θέλετε ισχυρό ΚΚΕ, πολύ απλά ψηφίστε το».

Όμως, το ερώτημα είναι υπαρκτό και το απευθύνουν και άνθρωποι που ψηφίζουν ΚΚΕ σε όλες ή σε αρκετές κάλπες, πάντα ή σχετικά σταθερά κλπ. Επίσης, το ερώτημα φωλιάζει σαν το φίδι και στις καρδιές των εργατών που δεν στηρίζουν το ΚΚΕ αλλά που καταλαβαίνουν ότι αυτό το κόμμα νοιάζεται γι' αυτούς, αλλά δεν το στηρίζουν στην κάλπη γιατί «είναι κολλημένο στο 5%», όπως και οι ίδιοι «είναι κολλημένοι στην ανεργία» ή «είναι γενιά των 300 ευρώ». Αυτή είναι άλλη μια έκφραση του γεγονότος ότι οι εργαζόμενοι δεν πιστεύουν στη δύναμή τους, απότοκο και βάση της συνολικής υποχώρησης του εργατικού κινήματος.

Από την άλλη, η [ανακοίνωση της ΚΕ του ΚΚΕ](#) για το αποτέλεσμα των βουλευτικών εκλογών του 2015 έκλεινε ως εξής:

Αυτή η πρόταση [ΓΛ: εξουσίας του ΚΚΕ] συζητήθηκε πιο πλατιά, πιο βαθιά μέσα στο λαϊκό κόσμο. Οι θέσεις αυτές και η συνολική πολιτική μας πρόταση μπορούν να γίνουν αντικείμενο συστηματικής συζήτησης **μέσα στους τόπους δουλειάς, στις σχολές, στις γειτονιές**, αξιοποιώντας και την πολύτιμη πείρα του προηγούμενου διαστήματος. Αποτελεί ευθύνη και καθήκον άμεσης προτεραιότητας, από την Κεντρική Επιτροπή έως την κάθε Οργάνωση του Κόμματος και της ΚΝΕ, να συνεχιστεί η προσπάθεια διεύρυνσης των αγωνιστικών δεσμών με νέες εργατικές – λαϊκές δυνάμεις, εκλαϊκεύοντας την πολιτική πρόταση του ΚΚΕ σε όλους αυτούς που το ψήφισαν στις εκλογές. (Υπογράμμιση δική μου)

Πιο πριν, υπήρχε κάλεσμα σε όλες τις εργατικές και λαϊκές δυνάμεις που επέλεξαν τελικά την αποχή «να συναντηθούν μαζί μας **στους καθημερινούς αγώνες, στα σωματεία, στους κλάδους, στους χώρους δουλειάς και νεολαίας, στο κίνημα**, για την απόκρουση των μέτρων του 3ου και των προηγούμενων μνημονίων, για την ανάκτηση των απωλειών, αλλά και γενικότερα στην πάλη για να αλλάξει συνολικά χέρια η εξουσία. Μέσα στον αγώνα, τη συλλογική δράση μπορούν να ξεπερνιούνται δισταγμοί και αναστολές, να κατανοείται καλύτερα η πρόταση διεξόδου και εξουσίας του ΚΚΕ.» (Υπογράμμιση δική μου)

Έλεγε ψέματα το ΚΚΕ για πρώτη φορά στην εκατοντάχρονη ιστορία του ότι η πρότασή του συζητήθηκε πιο πλατιά μέσα στον λαϊκό κόσμο και ότι δέχθηκε νέες ψήφους σε αυτές τις εκλογές; Δεν ισχύει ότι ο κόσμος ρωτάει πώς θα είναι η ζωή όταν θα πάρει την εξουσία η Λαϊκή Συμμαχία; Είναι χαλκευμένα τα στοιχεία από τις αρχαιρεσίες σε σχεδόν όλους τους τόπους δουλειάς και όλες τις σχολές όπου οι δυνάμεις που πρόσκεινται στην Λαϊκή Συμμαχία, στο ΠΑΜΕ και το ΜΑΣ, αυξάνουν σταθερά την παρέμβασή τους; Είναι αυταπάτη η [πληθώρα του κόσμου](#) που κατέκλυσε το τελευταίο Φεστιβάλ της ΚΝΕ και τις εκδηλώσεις για τα 100 χρόνια του ΚΚΕ και τα 50 χρόνια της ΚΝΕ; Γίνεται να αυξάνει η επιρροή του Κόμματος και ταυτόχρονα να μένουν σταθερά τα εκλογικά του ποσοστά;

Εξάλλου και στην πρόσφατη [πρώτη εκτίμηση](#) των εκλογικών αποτελεσμάτων, το ΚΚΕ ευχαριστεί «όσους έκαναν αυτό το βήμα για πρώτη φορά, τους νέους και τις νέες που έδωσαν την πρώτη τους ψήφο στο Κόμμα μας». Εφόσον οι ψήφοι έμειναν περίπου σταθεροί, τότε είτε δεν ήρθαν καθόλου νέοι ψήφοι ή αυτοί οι νέοι ψήφοι αντισταθμίστηκαν από αντίστοιχες απώλειες.

Το παρόν σημείωμα επιχειρεί μια απάντηση που να συμβάλλει στην εξήγηση αυτής της αντίφασης. Δεν είναι το άλφα και το ωμέγα αυτής της συζήτησης. Για παράδειγμα, εκλείπει από την ανάλυση εδώ η προσέγγιση των νέων ψηφοφόρων και του ρόλου του σχολείου. Εδώ θέλουμε να τονίσουμε δύο πολύ σημαντικές διαδικασίες που λαμβάνουν χώρα στην περίοδο της παρούσας κρίσης και ένα χαρακτηριστικό των πρόσφατων κρίσεων του καπιταλισμού.

Η πρώτη διαδικασία προκύπτει άμεσα από τη μελέτη του Μαρξ για τις μορφές ύπαρξης του σχετικού υπερπληθυσμού και το γενικό νόμο της κεφαλαιοκρατικής συσσώρευσης (1978, Το Κεφάλαιο Τόμος Ι, ΣΕ, σελ. 664-671). Πρόκειται για μια καταπληκτική αφήγηση την οποία παραθέτω συνοπτικά, αν και μπαίνω στον πειρασμό να παραθέσω ατόφια. Εισαγωγικά (σελ. 664) ο Μαρξ σημειώνει ότι ο σχετικός υπερπληθυσμός υπάρχει σε όλες τις πιθανές αποχρώσεις. Κάθε εργάτης ανήκει σ' αυτόν στο χρονικό διάστημα που τον μισο-απασχολούν ή που μένει τελείως χωρίς δουλειά. Στην περίοδο της κρίσης εμφανίζεται με οξεία μορφή και πάντα παρουσιάζεται με τρεις μορφές: ρευστή, λανθάνουσα και στάσιμη. Οι απολυμένοι αποτελούν στοιχείο του ρευστού υπερπληθυσμού. Αυτός μεγαλώνει όσο μεγαλώνουν οι διαστάσεις της βιομηχανίας. **Ένα μέρος απ' αυτούς μεταναστεύει και στην πραγματικότητα ακολουθεί το μεταναστεύον κεφάλαιο.**

Η λανθάνουσα μορφή αφορά τους αγροτικούς πληθυσμούς και θα την αφήσουμε στην άκρη σε αυτό το σημείωμα.

Τέλος, η τρίτη κατηγορία του σχετικού υπερπληθυσμού, ο **στάσιμος υπερπληθυσμός**, αποτελεί τμήμα του εν ενεργεία εργατικού στρατού, αλλά με τελείως άτακτη απασχόληση. Το επίπεδο της ζωής της κατηγορίας αυτής πέφτει κάτω από το μέσο κανονικό επίπεδο της εργαζόμενης τάξης και ακριβώς αυτό το γεγονός τη μετατρέπει σε πλατιά βάση κλάδων ιδιαίτερης κεφαλαιοκρατικής εκμετάλλευσης. Η έκτασή της αυξάνει στο μέτρο που προχωρεί η δημιουργία υπεράριθμων, με την αύξηση και την ένταση της συσσώρευσης. Ταυτόχρονα όμως, αποτελεί ένα αυτοαναπαραγόμενο και αυτοδιαϊωνιζόμενο στοιχείο της εργατικής τάξης, που συμμετέχει στην συνολική αύξησή της σε σχετικά μεγαλύτερη αναλογία απ' ότι τα υπόλοιπα στοιχεία. Πράγματι, όχι μόνο ο αριθμός των γεννήσεων και των θανάτων, αλλά και το απόλυτο μέγεθος των οικογενειών είναι αντιστρόφως ανάλογο προς το ύψος του μισθού της εργασίας. Ο νόμος

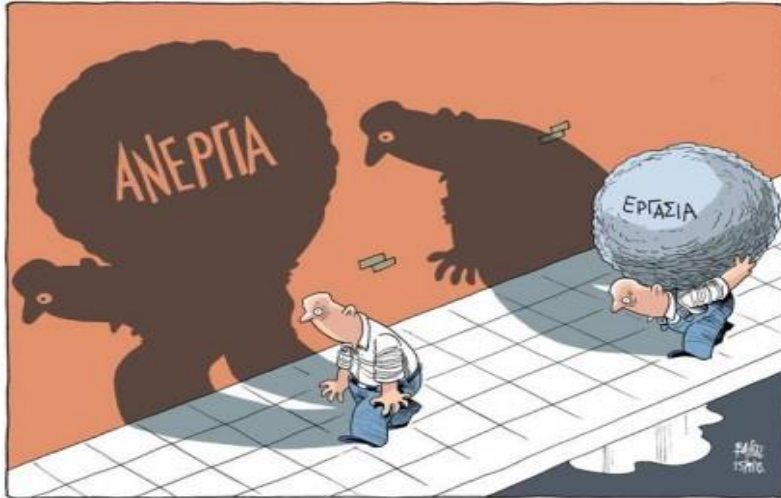
αυτός θυμίζει την μαζική αναπαραγωγή των ατομικά αδύνατων και άγρια κυνηγημένων ειδών ζώων.

Τέλος, το κατώτατο κατακάθισμα του σχετικού υπερπληθυσμού βρίσκεται στη σφαίρα του **παουπερισμού** (έσχατη εξαθλίωση). Αν αφήσουμε κατά μέρος το καθαυτό **λούμπεν προλεταριάτο** (αλήτες, εγκληματίες, πόρνες κλπ), το κοινωνικό αυτό στρώμα αποτελείται από τρεις κατηγορίες:

- *από τους ικανούς προς εργασία. Η μάζα του αυξάνει κάθε φορά που υπάρχει κρίση και ελαττώνεται κάθε φορά που αναζωογονούνται οι δουλειές.*
- *από τα ορφανά και τα παιδιά εξαθλιωμένων.* Σε περίοδο μεγάλης βιομηχανικής ανόδου εντάσσονται στα γρήγορα και κατά μάζες στις γραμμές του ενεργού εργατικού στρατού.
- *Από τους ξεπεσμένους, απαθλιωμένους, ανίκανους προς εργασία.* Άτομα που αφανίζονται εξαιτίας της δυσκαμψίας τους, που προκλήθηκε από τον καταμερισμό της εργασίας. Ακόμα, αυτοί που ζουν περισσότερα χρόνια απ' όσα ζουν κανονικά οι εργάτες. Τέλος, τα θύματα της βιομηχανίας.

Ο παουπερισμός είναι το σπίτι αναπήρων του εργατικού στρατού και το νεκρό φορτίο του βιομηχανικού εφεδρικού στρατού. Αποτελεί όρο ύπαρξης της κεφαλαιοκρατικής παραγωγής και ανάπτυξης του πλούτου – μαζί με το σχετικό υπερπληθυσμό. Ανήκει στα μη παραγωγικά έξοδα της κεφαλαιοκρατικής παραγωγής, που **το κεφάλαιο ωστόσο κατορθώνει και τα ξεφορτώνεται στο μεγαλύτερό τους μέρος και τα φορτώνει στην πλάτη της εργατικής τάξης και της μικρής μεσαίας τάξης.**

Αυτό το στρώμα δεν είναι μόνο νεκρό φορτίο ως προς τη συμμετοχή του στην κεφαλαιοκρατική παραγωγή, αλλά και ως προς την συμμετοχή του στο εργατικό κίνημα, τα σωματεία και τους διάφορους φορείς οργάνωσης του λαού.

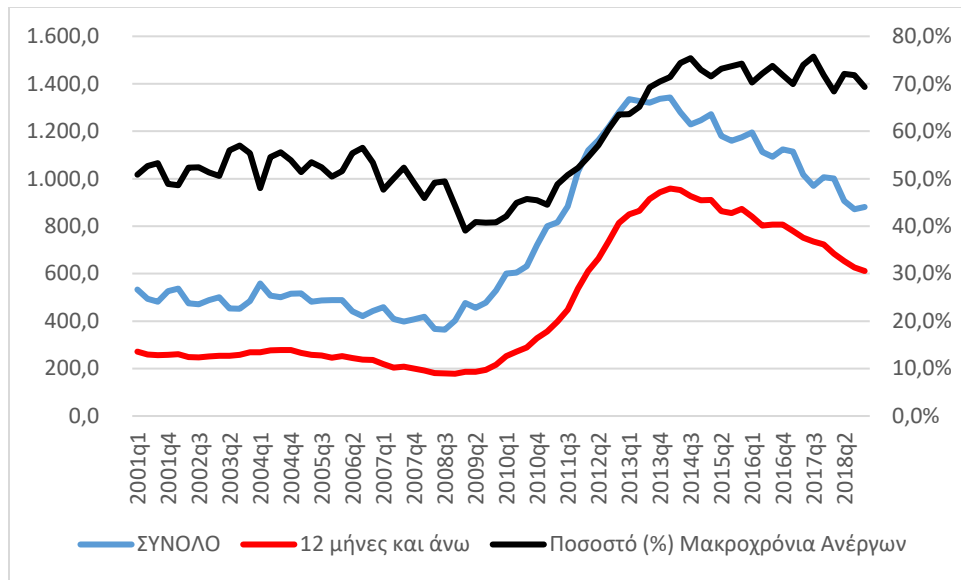
Όσο μεγαλύτερος είναι αυτός ο εφεδρικός στρατός σε σχέση με τον εν ενεργεία εργατικό στρατό, τόσο μεγαλύτερος είναι ο μόνιμος υπερπληθυσμός, ή φτώχεια του οποίου είναι ευθέως ανάλογη με τα βάσανα της δουλειάς του ενεργού εργατικού στρατού. Όσο πιο

μεγάλο είναι το εξαθλιωμένο στρώμα της εργατικής τάξης και ο βιομηχανικός εφεδρικός στρατός, τόσο πιο μεγάλος είναι και ο επίσημος παουπερισμός.

Τι γίνεται λοιπόν αν δεν ελαττώνεται ο εφεδρικός στρατός (ανεργία) και αντίστοιχα ο παουπερισμός όταν αναζωογονούνται οι δουλειές; Ή αν δεν αναζωογονούνται πολύ οι δουλειές (βλέπε αναιμική «ανάπτυξη») ώστε να μην ελαττώνεται ιδιαίτερα κι αυτή η μάζα των πάουπερ των ικανών προς εργασία, αλλά και των άλλων; Τι γίνεται όταν η κρίση παρατείνεται και αυτό το μέρος των πάουπερ παγιώνεται για ένα μεγάλο διάστημα σε μεγάλο μέγεθος διογκώνοντας αντίστοιχα και το μέρος εκείνο του λούμπεν προλεταριάτου;

Σε αυτό το ζήτημα χρειάζεται ιδιαίτερη μελέτη για τη διάκριση των σύγχρονων πάουπερ, τα χαρακτηριστικά τους, το μέγεθος του στρώματος αυτού κλπ. Μια πρόχειρη προσέγγιση της ανεργίας και των μακροχρόνια ανέργων μέσα από τα [στοιχεία της στατιστικής υπηρεσίας](#) μας δίνει τον εξής πίνακα:

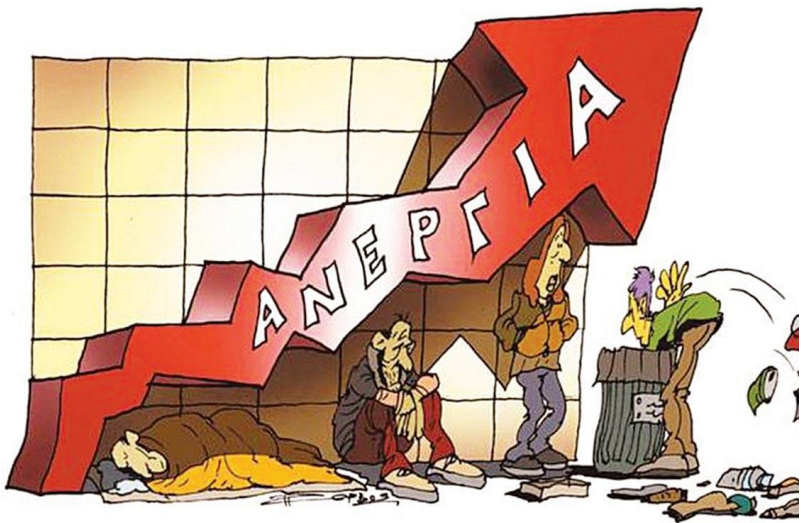

Σύνολο ανεργίας και άνεργοι πάνω από 12 μήνες σε χιλιάδες άτομα (αριστερή στήλη).

Ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας (δεξιά στήλη) Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Τα στοιχεία δείχνουν ξεκάθαρα όχι μόνο την αύξηση της ανεργίας μετά το ξέσπασμα της κρίσης, αλλά και την δυσανάλογη αύξηση των μακροχρόνια ανέργων. Έτσι λοιπόν, αν θεωρήσουμε σαν ορόσημο το τρίτο (προτελευταίο) τέταρτο του 2008 οπότε σημειώνεται και το

σημείο καμπής στην συνολική ανεργία, οι συνολικοί καταγεγραμμένοι άνεργοι τότε ήταν 364.000, ενώ οι μακροχρόνια άνεργοι ήταν 180.000, δηλαδή οι μισοί. Έκτοτε, η ανεργία εκτοξεύεται φτάνοντας στο απόγειό της το πρώτο τρίμηνο του 2014 με 1.342.300 ανέργους, εκ των οποίων σχεδόν 960.000 και ποσοστό 71.5% ήταν μακροχρόνια άνεργοι. Με άλλα λόγια, και όπως ήταν αναμενόμενο, μεγάλωσε το μέρος του στάσιμου υπερπληθυσμού.

Πριν προχωρήσουμε στο επιχειρήμά μας, σημειώστε ότι μετά το 2014 η ανεργία παραμένει σε πολύ υψηλά επίπεδα της τάξης του ενός εκατομμυρίου ατόμων και ενός τετάρτου του εργατικού δυναμικού. Η κάμψη που παρατηρείται δεν αφορά στην απορρόφηση της ανεργίας αλλά στη μετανάστευση και στην μείωση του συνολικού εργατικού δυναμικού, λόγω αποστράτευσης. Ο χαρακτηριστικότερος όμως δείκτης είναι το ποσοστό μακροχρόνιας ανεργίας που διατηρείται σταθερά πάνω από το 70%, παρά τα προγράμματα του ΟΑΕΔ που μειώνουν (τεχνητά) αυτούς που έχουν δικαίωμα να εγγραφούν σε αυτήν την κατηγορία.

Ο πίνακας μας εισάγει στην επόμενη παρατήρηση που αφορά στο χρόνο διάρκειας της κρίσης. Αυτός έχει αυξηθεί πάρα πολύ – εδώ γίνεται αναφορά σε κρίση, όχι ύφεση. Η συνεχής κατακόρυφη αύξηση της ανεργίας κρατάει τουλάχιστον 5 χρόνια και το τελευταίο κρισιακό γεγονός έγινε το 2015 με την εκδήλωση χρηματικής κρίσης. Η οικονομία αυτή τη στιγμή, αν και σε φάση ύφεσης, αντιμετωπίζει έντονα το ενδεχόμενο νέας κρίσης. Ανεξάρτητα όμως από το τι θα γίνει, ήδη αναφερόμαστε σε μια πολύ μεγάλη χρονική έκταση της κρίσης. Αυτό γίνεται λόγω της διαχείρισης της κρίσης από το κράτος που φορτώνει το βάρος στα φτωχά λαϊκά στρώματα, ενορχηστρώνει την συγκεντροποίηση του κεφαλαίου, διαθέτει αμορτισέρ στην κατάρρευση των μεγάλων επιχειρήσεων, ειδικά των εισηγμένων στο χρηματιστήριο, ώστε οι μεγάλοι μέτοχοι να προλάβουν να πάρουν τα χρήματά τους, ανακεφαλαιοποιεί επιχειρήσεις (βλέπε ελληνικές τράπεζες), δίνει επιδοτήσεις και άμεση βοήθεια στο μεγάλο κεφάλαιο. Το θέμα είναι μεγάλο και δεν ξεμπερδεύουμε με αυτό έτσι εύκολα – σημασία έχει, κι αυτό είναι δύσκολο να το αρνηθεί οποιοσδήποτε, ότι η παρούσα κρίση έχει διαρκέσει πάρα πολύ παγιώνοντας έτσι και το αντίστοιχο στρώμα των σύγχρονων πάουπερ.

Η δεύτερη διαδικασία είναι η αναδιάταξη των κομματικών δυνάμεων του Κόμματος τα τελευταία χρόνια, που ρίχνει το βάρος στον κλάδο-χώρο δράσης, έναντι του χώρου κατοικίας. Σημαντικοί σταθμοί σε αυτήν ήταν «η Πανελλαδική Συνδιάσκεψη (2010) για τη δουλειά στην εργατική τάξη και την κομματική οικοδόμηση στην εργατική τάξη, όπως επίσης και η αναδιάταξη των κομματικών δυνάμεων και οργανώσεων και οι στόχοι οικοδόμησης και στρατολογίας με βάση τους στρατηγικούς στόχους του Κόμματος, τον Ιούλη του 2010 και το Φλεβάρη του 2012», όπως σημείωνε ο σύντροφος ΓΓ Δ. Κουτσούμπας στην [ομιλία](#) του στο 11^ο Συνέδριο της ΚΝΕ. Το μέτρο της αναδιάταξης των κομματικών δυνάμεων απασχόλησε τους συνέδρους στο 19^ο

Συνέδριο και κρίθηκε ήδη θετικά από αρκετούς. Προφανώς, ένα κόμμα που θέλει να συσπειρώσει την πρωτοπορία της εργατικής τάξης θα πρέπει να είναι διαρθρωμένο με προσανατολισμό στους χώρους που ζει και αναπνέει η τάξη αυτή.

Στην [πολιτική απόφαση του 19^{ου} Συνεδρίου](#) διαβάζουμε ότι: «Αναπόσπαστο στοιχείο της κομματικής οικοδόμησης είναι η συνεχής μελέτη της αναδιάταξης των κομματικών δυνάμεων με βάση τις Αποφάσεις της διευρυμένης Ολομέλειας της ΚΕ και των Συνδιασκέψεων Περιοχών. Να ενισχυθούν κρίσιμοι τομείς δουλειάς με κατάλληλη διάταξη στελεχών σε χώρους στρατηγικής σημασίας και κλάδους, με επικέντρωση στο λεκανοπέδιο Αττικής, στην Κεντρική Μακεδονία και στα άλλα μεγάλα αστικά κέντρα. Η διάταξη στελεχών πρέπει απαραίτητα να προβλέπει ενίσχυση των τομέων δουλειάς, των επιτελείων, ιδιαίτερα Τμημάτων της ΚΕ.» Επίσης, στην [πολιτική απόφαση του 20^{ου} Συνεδρίου](#), για την κομματική οικοδόμηση, αναφέρεται πολύ σωστά ότι «Για όλες τις Οργανώσεις ο προσανατολισμός πρέπει να είναι κοινός: Η δουλειά στην εργατική τάξη, στους κλάδους, στους μεγάλους εργασιακούς χώρους. Να ξεπεραστούν φαινόμενα εργαζόμενοι που δουλεύουν σε μεγάλους κρίσιμους κλάδους και επιχειρήσεις να παραμένουν οργανωτικά στη γειτονιά, να μην προχωράει η κατεύθυνση της αναδιάταξης.»

Η αναδιάταξη των κομματικών δυνάμεων είναι αποτέλεσμα της [ανασυγκρότησης του κόμματος](#), ενώ υπήρξε καθοριστική στο να αντέξει το κόμμα τις πιέσεις συμμετοχής σε κυβερνήσεις «αριστεράς», στον πολιτικό ρεαλισμό, στον ευρωκομμουνισμό κλπ. Είναι μια πολύχρονη διαδικασία. Δεν έγινε λόγω της κρίσης, ούτε έλαβε υπόψη της τέτοια κρίση.

Αν συνθέσουμε τα παραπάνω, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι αντιφάσεις της πραγματικότητας επιτρέπουν την αύξηση της επιρροής του κόμματος, την εκλογική του ενίσχυση και τα σταθερά (συν-πλην) εκλογικά αποτελέσματα. Στο κομμάτι της κοινωνίας που είναι ζωντανό, που συμμετέχει σε χώρους εργασίας, σπουδών κλπ η επιρροή του κόμματος ανεβαίνει, οι θέσεις του και η πρότασή του συζητιούνται πλατιά και βρίσκουν απήχηση και αυτό εκφράζεται με νέους ψήφους και αύξηση της εκλογικής επιρροής. Ταυτόχρονα, ένα όλο και μεγαλύτερο κομμάτι της ελληνικής κοινωνίας βυθίζεται στο σκοτάδι, απονεκρώνεται, απομακρύνεται από τις μισθωτές σχέσεις και εντάσσεται στον στάσιμο σχετικό υπερπληθυσμό. Σε αυτούς φυσικά θα πρέπει να συμπεριλάβουμε όσους μεταναστεύουν και, παρά το μακάβριο

του παραλληλισμού, όσους «αποδημούν από το μάταιο τούτο κόσμο». Σ' αυτό το μέρος, η πρόταση του ΚΚΕ δεν φθάνει καν – δεν τίθεται θέμα απήχησης, αλλά πρώτης προσέγγισης. Από αυτό το μέρος το ΚΚΕ χάνει σταθερά ψήφους και εκλογική επιρροή και εδώ πρέπει να βρίσκεται το μεγαλύτερο μέρος της αποχής.

Η σταθερότητα των αποτελεσμάτων είναι επίπλαστη, κρύβει μια αύξηση και ταυτόχρονη μια μείωση. Είναι καθαρή συγκυρία ότι οι ψήφοι είναι σχεδόν σταθεροί (συν-πλην 1000 άτομα). Το ΚΚΕ κέρδισε δεκάδες χιλιάδες νέους – σε σχέση με το 2015 – ψήφους από νέους ψηφοφόρους, από ανθρώπους που δεν είχαν ψηφίσει ποτέ ΚΚΕ και από ανθρώπους που είχαν εγκαταλείψει το κόμμα, τουλάχιστον εκλογικά και τουλάχιστον από τον Ιούνιο του 2012 και μετά. Η εκτίμηση ότι τα θετικά μηνύματα δεν έφτασαν στην κάλπη είναι λάθος και ηττοπαθής, γιατί οι παράγοντες από τους οποίους το ΚΚΕ χάνει ψήφους είναι αντικειμενικοί και συστημικοί, ενώ η αναπλήρωσή τους είναι κατόρθωμα των κομμουνιστών. Σε αυτό το τελευταίο καθήκον, θα πρέπει να γίνουμε ακόμα καλύτεροι, έστω και μόνο για να διατηρούμε τις εκλογικές δυνάμεις μας.

Αυτό μπορεί να το επιβεβαιώσει η εμπειρία του καθενός από εμάς που συμμετέχουμε ενεργά στην στήριξη του ΚΚΕ και εκλογικά. Δεν χρειάζεται «να ψαχτούμε μεταξύ μας» για να βρούμε ποιος από εμάς δεν ψήφισε ΚΚΕ – όλοι μας ψηφίσαμε και θα ξαναψηφίσουμε. Ούτε λέει ψέματα ο κόσμος με τον οποίο ερχόμαστε σε επαφή. Υπάρχει όμως μια διαρκώς διογκούμενη μάζα που μετατρέπεται σιγά-σιγά σε πάουπερ ή ψάχνει την τύχη της σε άλλες χώρες και έτσι, εξίσου αργά, χάνει την επαφή της με το κόμμα. Υπάρχουν εργαζόμενοι που μπροστά στην παρατεταμένη ανεργία πουλάνε τη συνείδησή τους για μια περισσότερο ή λιγότερο επισφαλή θέση, για ένα επίδομα ή ακόμα χειρότερα για την ελπίδα μιας θέσης ή ενός επιδόματος. Υπάρχουν εργαζόμενοι που βγήκαν προσωρινά από την ανεργία μέσω ενός προγράμματος και είναι εξαιρετικά ευάλωτοι στην παραμικρή εξαγγελία. Κι αν υπάρχουν ήδη αρκετές δυσκολίες προσέγγισης ενός σωματείου, για τις προηγούμενες κατηγορίες εργαζομένων η οργάνωση μοιάζει με βουνό.

Αυτή η μάζα δεν είναι ομοιογενής ούτε από χέρι χαμένη. Εξάλλου αν κάποιος μπορεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα των μακροχρόνια ανέργων, αυτό είναι μόνο το ΚΚΕ. Η πολιτική του πρόταση καταργεί τον σχετικό υπερπληθυσμό – δεν τον αποδέχεται, δεν τον διαχειρίζεται

και δεν στοχεύει απλώς στο να τον μειώσει ή να τον επιδοτήσει. Η λύση στην ανεργία δεν είναι η μισθωτή σκλαβιά και η επαναφορά των σχέσεων εκμετάλλευσης, αλλά η λαϊκή εξουσία, με κοινωνικοποίηση των μέσων παραγωγής και αποδέσμευση από την Ευρωπαϊκή Ένωση και την Ευρωζώνη.

Εμπρός!

ΔΥΝΑΜΩΝΟΥΜΕ ΤΟ ΠΑΝΤΟΥ

**ΓΙΑ ΝΑ ΔΥΝΑΜΩΣΕΙ Η ΛΑΙΚΗ ΔΙΕΚΔΙΚΗΣΗ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΜΑΣ- ΤΟ ΔΙΚΙΟ ΜΑΣ**

